

Brüsszel, 2024. október 21.
(OR. en)

14755/24

Intézményközi referenciaszám:
2024/0260(NLE)

COEST 568
POLCOM 276

JAVASLAT

Küldi: az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma: 2024. október 18.
Címzett: a Tanács Főtitkársága

Biz. dok. sz.: COM(2024) 472 final

Tárgy: Javaslat
A TANÁCS HATÁROZATA
az egyrészről az Európai Unió, másrészről az Üzbég Köztársaság
közötti megerősített partnerségi és együttműködési megállapodás
Európai Unió nevében történő megkötéséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2024) 472 final.

Melléklet: COM(2024) 472 final

Brüsszel, 2024.10.18.
COM(2024) 472 final

2024/0260 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az egyrészről az Európai Unió, másrészről az Üzbég Köztársaság közötti megerősített partnerségi és együttműködési megállapodás Európai Unió nevében történő megkötéséről

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A mellékelt javaslat képezi a jogi eszközt az Európai Unió és az Üzbég Köztársaság közötti megerősített partnerségi és együttműködési megállapodás (a továbbiakban: EPCA vagy megállapodás) megkötésének engedélyezéséhez.

Az Európai Unió (a továbbiakban: EU) és az Üzbég Köztársaság (a továbbiakban: Üzbegisztán) közötti kapcsolatok alapját jelenleg az 1996. június 21-én Brüsszelben aláírt és 1999. július 1-jétől hatályos partnerségi és együttműködési megállapodás (a továbbiakban: PCA) képezi.

A Tanács 2017. október 9-én határozatot fogadott el, melyben felhatalmazta a Bizottságot a megerősített partnerségi és együttműködési megállapodásról folytatandó tárgyalások megkezdésére az Üzbég Köztársasággal. A megállapodásról szóló tárgyalások 2018 novemberében kezdődtek. Az Európai Unió és az Üzbég Köztársaság 2022 júniusában lezárta az EPCA-ról folytatott tárgyalásokat. A főtárgyalók az EPCA szövegét 2022. július 6-án parafálták.

A megállapodás fontos lépést jelent az EU Közép-Ázsiával kapcsolatos politikai és gazdasági szerepvállalásának fokozása felé. Megalapozza az EU és Üzbegisztán közötti hatékonyabb kétoldalú együttműködést a politikai párbeszéd fokozása és a számos területen folytatott közös munka megerősítése révén.

Az EPCA-ban szerepelnek az emberi jogokra, a Nemzetközi Büntetőbíróságra (NBB), a tömegpusztító fegyverekre (WMD), a kézi- és könnyűfegyverekre (SALW), valamint a terrorizmus elleni küzdelemre vonatkozó standard uniós rendelkezések. A megállapodás olyan együttműködési területeket is felölel, mint az egészségügy, a környezetvédelem, az éghajlatváltozás, az energiaügy, az adóügy, az oktatás és a kultúra, a munkaügy, a foglalkoztatási és szociális kérdések, a tudomány és technológia, valamint a közlekedés. Kiterjed továbbá a jogi együttműködésre, a jogállamiságra, a pénzmosásra és a terrorizmus finanszírozására, a szervezett bűnözésre és a korrupcióra. A megállapodás kereskedelemről szóló része várhatóan jobb szabályozási környezetet biztosít a gazdasági szereplők számára, és ezáltal jelentős gazdasági előnyökhöz juttatja az uniós vállalkozásokat. Az EPCA nem minősül a célravezető és hatásos szabályozás program (REFIT) hatáskörébe tartozó kezdeményezésnek.

A megállapodás intézményi keretet hoz létre, amely az Együttműködési Tanácsból, az Együttműködési Bizottságból és a Parlamenti Együttműködési Bizottságból (lásd a VII. címet: „Intézményi, általános és záró rendelkezések”), valamint egy szellemi tulajdon-jogokkal foglalkozó albizottságból áll, és a megállapodás lehetővé teszi az Együttműködési Tanács munkáját támogató albizottságok és egyéb testületek létrehozását. A megállapodás egyúttal kötelezettségteljesítési mechanizmust hoz létre annak kezelésére, ha az egyik Fél nem teljesíti a megállapodás alapján vállalt kötelezettségeit.

Hatálybalépésekor a megállapodás az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamai, és másrészről az Üzbég Köztársaság közötti, 1996. június 21-én aláírt partnerségi és együttműködési megállapodás helyébe lép.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Az EPCA Üzbegisztán, illetve az EU azon törekvésére és igényére épül, hogy a Közép-Ázsiára vonatkozó új uniós stratégiáról szóló 2019. június 17-i tanácsi következtetések szellemében magasabb szintre emeljék kétoldalú kapcsolataikat. A megállapodás hozzá fog járulni a 2019. május 15-én elfogadott, Közép-Ázsiára vonatkozó új uniós stratégia végrehajtásához.

Az EPCA korszerűsíti az 1999. évi PCA-t, kiterjeszti annak hatályát az együttműködés új területeire, továbbá a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) szabályaival és a regionális gazdasági megállapodásokkal összhangban jelentősen továbbfejleszti kereskedelmi és gazdasági kapcsolataink szabályozási keretét.

A megállapodást – végrehajtását követően – az általános vámkedvezmény-rendszer (GSP+) mechanizmusa egészíti majd ki, mely utóbbi előnyeit az Üzbég Köztársaság 2021 óta élvezi. Ez a rendszer további vámkedvezményeket biztosít, amennyiben a kedvezményezett ország megfelel az emberi jogokkal, a kormányzással, a környezetvédelemmel és a munkaüggyel kapcsolatos 27 alapvető egyezménynek.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az EPCA teljes mértékben tiszteletben tartja a Szerződéseket, és megőrzi az uniós jogrend integritását és autonómiáját. Előmozdítja az Unió értékeit, célkitűzéseit és érdekeit, valamint biztosítja az uniós szakpolitikák és fellépések összhangját, hatékonyságát és folytonosságát.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

- **Anyagi jogalap**

Az ítélkezési gyakorlat értelmében, ha az uniós intézkedés vizsgálatából az derül ki, hogy az kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegüként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az intézkedést egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani. Másrészt kivételesen, ha ezzel szemben az állapítható meg, hogy az intézkedés egyidejűleg több célkitűzést követ, vagy elválaszthatatlan és egymáshoz viszonyítva nem járulékos jellegű több összetevőből áll, és így a Szerződés különböző rendelkezései alkalmazandók, az ilyen intézkedést a különböző, vonatkozó jogalapokra kell alapítani (e tekintetben lásd a Bíróság 2006. január 10-i ítéletét, Bizottság kontra Parlament és Tanács, C-178/03, EU:C:2006:4, 42. és 43. pont; 2014. június 11-i ítéletét, Bizottság kontra Tanács, C-377/12, EU:C:2014:1903, 34. pont; 2016. június 14-i ítéletét, Parlament kontra Tanács, C-263/14, EU:C:2016:435, 44. pont; valamint 2018. szeptember 4-i ítéletét, Bizottság kontra Tanács (Kazahsztán), C-244/17, ECLI:EU:C:2018:662, 40. pont).

Ebben a konkrét esetben a megállapodás két fő célkitűzést követ, és két fő összetevőből áll, amelyek a fejlesztési együttműködés és a közös kereskedelempolitika területéhez tartoznak. A javasolt határozat jogalapja ezért az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 207. és 209. cikke¹.

¹ Az Üzbég Köztársaság a Szomszédügyi, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról szóló, 2021. június 9-i (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében említett, a hivatalos fejlesztési támogatás kedvezményezettjeinek a 2020-

Meg kell jegyezni, hogy a megállapodás nem terjed ki tagállami hatáskörbe tartozó területekre, és ezért nem szükséges, hogy az uniós tagállamok e megállapodás részes felévé váljanak.

– **Eljárási jogalap**

Az EUMSZ 218. cikke (6) bekezdésének a) pontja szerint a megállapodások megkötéséről szóló határozatot az Európai Parlament egyetértését követően kell elfogadni.

Az EUMSZ 218. cikkének (8) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Tanácsnak minősített többséggel kell eljárnia, kivéve az EUMSZ 218. cikke (8) bekezdésének második albekezdésében felsorolt körülmények fennállása esetén, mely esetben a Tanács egyhangúlag jár el. Tekintettel arra, hogy a megállapodás két meghatározó összetevője a kereskedelempolitika és a fejlesztési együttműködés, a szavazási szabály ebben a konkrét esetben a minősített többségi szavazás.

• **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A megállapodás az EU kizárólagos hatáskörébe tartozó kérdésekre terjed ki, például a közös kereskedelempolitikára, valamint a párhuzamos hatáskörbe tartozó területek uniós részére, például a fejlesztési politikára. Megerősíti az EU és az Üzbég Köztársaság közötti politikai párbeszédet és együttműködést. Következésképpen uniós szintű fellépésre van szükség.

• **Arányosság**

A megállapodás nem lépi túl a demokratikus reformok, a jogállamiság és a fenntartható gazdasági fejlődés előmozdítása érdekében az EU és az Üzbég Köztársaság közötti kapcsolatok megerősítésére irányuló politikai célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket, és eszközként szolgál az Üzbég Köztársaság stabilitásának és biztonságának növelésére. A megállapodás nem kötelezi az Uniót arra, hogy módosítsa szabályait, rendelkezéseit vagy szabványait egyetlen szabályozott területen sem.

3. AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

• **Konzultációk**

A Bizottság a tárgyalások valamennyi szakaszában rendszeresen tájékoztatta a Tanácsot és konzultált vele az érintett tanácsi munkacsoportban, nevezetesen a Kelet-Európával és Közép-Ázsiával foglalkozó munkacsoportban (COEST) és a Kereskedelempolitikai Bizottságban (TPC).

Az Európai Parlament rendszeres és késedelem nélküli tájékoztatást kapott a tárgyalások folyamán.

A főképvisező és a Bizottság úgy véli, hogy a Tanács által a tárgyalási irányelvekben meghatározott célkitűzéseket sikerült elérni, és a megállapodástervezet megkötés céljából benyújtható.

• **Hatásvizsgálat**

as, 2021-es, 2022-es és 2023-as pénzmozgásokra vonatkozó jelentéstétel tekintetében érvényes DAC-jegyzéken szereplő, alacsony-közepes jövedelmű ország.

Hatásvizsgálatra nem került sor, mivel a megállapodás többnyire frissíti és bővíti a meglévő partnerségi és együttműködési megállapodást, tehát nem vezet be olyan jelentős új együttműködési területeket, amelyek számottevő gazdasági, társadalmi vagy környezeti hatással járnának. A megállapodás várható hatása túlnyomórészt politikai jellegű – az EU célja a partnerország által követett politikai irányvonal megerősítése és az EU politikai tőkéjének növelése. Üzbegisztánban főként a jogállamiságra, az emberi jogokra és a biztonságra vonatkozó tervezett rendelkezésekkel kapcsolatban jelentkezhetnek pozitív társadalmi következmények. A jobb üzleti környezet következményeként várhatóan a kereskedelem is növekedni fog, de ez egyik oldalon sem jelent kockázatot a konkrét iparágakra nézve, mivel az Üzbég Köztársaság és az EU nem versenyez ugyanazon ágazatokban. A hatásvizsgálat elkészítése valószínűleg nem hozna a felhasznált erőforrásokkal arányos eredményeket.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az egyrészről az Európai Unió, másrészről az Üzbég Köztársaság közötti megerősített partnerségi és együttműködési megállapodás Európai Unió nevében történő megkötéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. és 209. cikkére, összefüggésben 218. cikke (6) bekezdésének a) pontjával és 218. cikke (7) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament egyetértésére,

mivel:

- (1) Az (EU) [...] tanácsi határozattal összhangban az egyrészről az Európai Unió, másrészről az Üzbég Köztársaság közötti megerősített partnerségi és együttműködési megállapodást [...] -án/-én aláírták, figyelemmel annak megkötésére.
- (2) A megállapodás fontos lépést jelent az Európai Unió Közép-Ázsiában való fokozott politikai és gazdasági szerepvállalása felé. A politikai párbeszéd megerősítésével és a területek széles körét illető együttműködés fejlesztésével hatékonyabb bilaterális kapcsolatot alapoz meg az Üzbég Köztársasággal.
- (3) A megállapodást az Európai Unió nevében jóvá kell hagyni,
- (4) Az EUMSZ 218. cikkének (7) bekezdésével összhangban a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy meghatározza az Unió álláspontját azokon a területeken, ahol a megállapodás által létrehozott szerveknek olyan technikai jellegű döntéseket kell hozniuk, amelyek nem járnak széles körű politikai mérlegeléssel,
- (5) A Szerződésekkel összhangban a Bizottság feladata, hogy az Unió nevében a megállapodás 345. cikkének (1) bekezdésének megfelelően értesítse az Üzbég Köztársaságot annak kifejezése érdekében, hogy az Unió a megállapodást magára nézve jogilag kötelező erejűnek ismeri el,
- (6) A Szerződésekkel összhangban a Bizottság feladata továbbá, hogy gondoskodjon a megállapodás 346. és 352. cikke szerinti értesítések megküldéséről,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Tanács az Európai Unió nevében jóváhagyja az egyrészről az Európai Unió, másrészről az Üzbég Köztársaság közötti megerősített partnerségi és együttműködési megállapodást.

2. cikk

A megállapodás 27. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontja alkalmazásában a megállapodásnak a kereskedelmi formációban eljáró Együtműködési Tanács földrajzi árujelzőkkel kapcsolatos határozatai révén történő módosításait az Unió nevében a Bizottság hagyja jóvá. Ha valamely földrajzi árujelzőre vonatkozó kifogást követően az érdekelt felek nem tudnak megállapodásra jutni, akkor azzal kapcsolatban a Bizottság az 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 57. cikkének (2) bekezdésében megállapított eljárás alapján álláspontot fogad el.

A megállapodás 174. cikkének alkalmazásában a helyesbítéseket vagy módosításokat, illetve az Unió által az ilyen eljárásban képviselendő bármely álláspontot a Bizottság hagyja jóvá.

3. cikk

(1) A megállapodás IV. címe 7. fejezete 4. szakaszának „Földrajzi árujelzők” című 4. alszakasza szerint oltalom alatt álló elnevezéseket bármely olyan gazdasági szereplő használhatja, amely az adott leírásnak megfelelő mezőgazdasági terméket, élelmiszert, bort, ízesített bort vagy szeszes italt forgalmaz.

(2) A megállapodás 109. cikkének megfelelően a tagállamok és az Unió intézményei – többek között valamely érdekelt fél kérelmére – érvényesítik a megállapodás 104–108. cikkében meghatározott oltalmat.

4. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*